

Mál nr. 386/2017**M****og****vátryggingafélagið V v/ kaskótryggingar bifreiðar.****Ágreiningur um hvort varúðarregla hafi verið brotin þegar árekstur varð með bifreiðum.****Gögn.**

Málskot, móttakið 29.11.2017, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 12.12.2017, ásamt fylgigögnum.

Upplýsingar varðandi samskipti aðila sem aflað var við meðferð málsins í úrskurðarnefnd.

Málsatvik.

Seinni hluta dags laugardaginn 21. október 2017 ók M bifreið sinni, A, vestur Laugaveg í Reykjavík og inn á beygjuakrein fyrir umferð áleiðis suður Nóatún. Þar rakst A aftan á bifreiðina B. M hvarf af vettvangi, en ökumaður B kvaddi til lögreglu. Í skýrslu lögreglunnar er haft eftir ökumanni B að B hafi verið kyrrstæð á akreininni þegar högg hafi skyndilega komið aftan á B. Hafi hann séð að A hafði verið ekið á hægri afturhorn B. Hafi hann stigið út úr bifreið sinni til að ræða við ökumann A, M, sem hafi verið bakkað frá B. Hafi M opnað ökumannshurð A líkt og hún hafi ætlað að stíga út úr bifreiðinni, en þá hafi A runnið áfram og lent öðru sinni aftan á B. Hafi M þá lokað ökumannshurðinni og ekið af staðnum suður Nóatún. Ökumaður B kvaðst hafa fundið áfengisþef sem hafi lagt frá A og taldi hann að ökumaðurinn, M, hafi verið undir áhrifum áfengis.

Í þann mund sem lögregla var að yfirgefa vettvang barst henni tilkynning um að A hafi verið ekið inn í garð í vesturbæ Reykjavíkur og hafi tilkynnandi talið að ökumaður hennar væri í annarlegu ástandi. Er lögregla kom þar á vettvang kom í ljós að A hefði verið ekki inn í ógirtan garð og þaðan í burtu.

Leitað var árangurslaust að A í Vesturbænum og við heimili M. Einnig var reynt að hafa símasamband við M án árangurs. Við skoðun á ökuréttindum M í ökutækjaskrá kom í ljós að hún hafði verið svipt ökuréttindum ævilangt 16. september 2015.

Við umferðareftirlit miðvikudaginn 25. október 2017 var för M á A stöðvuð í Kópavogi. Við skýrslutöku þann dag kvaðst M umrætt sinn hafa ætlað að beygja til vinstri suður Nóatún. Skyndilega hafi högg komið framan á A og hafi hún þá áttað sig á að hún hefði ekið aftan á bifreið, B. Hún hafi fengið mikið „sjökk“ og því tekið ákvörðun um að aka í burtu. Hún sagðist ekki vita af hverju hún hafi tekið þessa ákvörðun og eins hvað hafi orðið til þess að hún ók aftan á B. Hún hafi haft samband við tryggingafélag sitt, V, eftir óhappið og tilkynnt þeim um tjónið. Í málskoti M kemur fram að hún hafi ekið aftan á B á Laugaveginum í nokkurri umferð. Hún hafi fengið sjökk vegna ógnandi hegðunar hins ökumannsins. Er lögregla hafði tal af henni hafi hún verið upplýst um frásögn ökumanns B um tildrög árekstursins og hafi hún samþykkt hana. Hins vegar kveður hún vera rangt sem fram kemur í lögregluskýrslu um að hún hafi verið ölvuð og ekið inn í garð í vesturbæ Reykjavíkur.

M hefur krafist bóta úr kaskótryggingu A hjá V vegna þess tjóns sem varð á A við áreksturinn. V kveður M hafa brotið varúðarreglu í gr. 8.2 og 8.3 í skilmálum vártryggingarinnar sem hafi leitt til þess að tjónið varð. Af þeim sökum hefur V hafnað kröfu M.

Með vísan til þess sem haft er eftir M í lögregluskýrslu, þ.e. að hún hafi haft samband við V eftir umferðaróhappið og tilkynnt um tjónið, svo og þess að í upphafi fyrirliggjandi tölvupósts V til M 14. nóvember 2017 er frá því greint að félagið hafi móttakið tjónstilkynningu vegna tjónsins, var þess farið á leit með tölvupósti til V 12. janúar 2018 að nefndinni yrði látin í té umrædd tjónstilkynning. Í svari V sama dag kom fram að búið væri að skoða gögnin hjá félaginu og athugasemdir og þrátt fyrir það sem er haft eftir M væri ekkert sem það hefði sem sýni fram á að hún hefði tilkynnt tjónið strax í kjölfar óhappsins. V hefði fengið lögregluskýrsluna til sín 2.

nóvember 2017 og tjónið verið skráð samdægurs og það hefði verið fyrsta „snertingin okkar“ í málinu. Hvað varðar orðalag tölvupóstsins frá 14. nóvember 2017 um móttöku tjónstilkynningar þá sé þetta staðlaður texti og í þessu tilfalli hafi tilkynningin því verið í formi lögregluskýrslunnar. M var gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum við framangreindar skýringar V. Í tölvupósti M 17. janúar 2017 kveðst hún hafa hringt í V eftir óhappið og tilkynnt það. Að svo búnu hafi hún farið með A í viðgerð og hafi viðgerðaraðilinn séð um að hafa samband við V um greiðslu sem kom ekki „vegna villna í skýrslunni sem ég skrifaði til ykkar.“ Hún kveðst hafa haft samband við lögreglu vegna rangrar viðbótar í lögregluskýrslunni, þ.e. að hún hafi verið drukkin og hún hafi ekið inn í garð í Vesturbænum.

Álit.

Í gr. 8.3 í skilmálum kaskótryggingar V er að finna varúðarreglu sem lýtur að ástandi ökumanns. Þar segir að ökumaður skuli vera í andlegu og líkamlegu ástandi til þess að geta stjórnað ökutækinu örugglega og ekki undir áhrifum áfengis, örvandi eða deyfandi lyfja. Enn fremur er kveðið á um þá varúðarreglu í gr. 8.2 í sömu skilmálum að váttryggðum og þeim sem með samþykki váttryggðs er ábyrgur fyrir hinu váttryggða beri að gæta þess að hafa gild ökuréttindi við akstur ökutækisins. Þá kemur fram í 17. gr. skilmálanna (gr. 17.1 og 17.2) að varúðarreglur séu háttarnisreglur sem settar eru í því skyni að koma í veg fyrir og takmarka tjón og það sé forsenda fyrir greiðslu bóta að settum varúðarreglum sé ávallt fylgt. Hafi váttryggður vanrækt að hlíta varúðarreglum eða öðrum fyrirmælum í váttryggingarsamningi megi lækka eða fella niður ábyrgð félagsins, sbr. 26. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004.

Samkvæmt 26. gr. laga nr. 30/2004 getur váttryggingafélag gert fyrirvara um að það skuli laust úr ábyrgð í heild eða að hluta ef varúðarreglum er ekki fylgt. Slíkan fyrirvara geti félagið þó ekki borið fyrir sig ef ekki er við váttryggðan að sakast eða sök hans er óveruleg eða það að váttryggingaratburður hefur orðið verði ekki rakið til brota hans. Þótt félagið geti samkvæmt þessari grein borið fyrir sig að varúðarreglum hafi ekki verið fylgt má samt leggja á það ábyrgð að hluta með hliðsjón af því hvers konar varúðarreglu var ekki sinnt, sök váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að og atvikum að öðru leyti.

Í lögregluskýrslu er haft eftir M að skyndilega hafi högg komið framan á A og þá hafi hún áttað sig á að hún hefði ekið á aðra bifreið, B. Af þessu verður ekki annað ráðið en ökumaður hafi verið annars hugar í aðdraganda þess að áreksturinn varð og ekki haft þá athygli á umferð ökutækja fyrir framan sig eins og af henni mátti krefjast. Eftir ökumanni B er haft að hann hafi fundið áfengisþef sem lagt hafi frá A og því talið að M hafi verið undir áhrifum áfengis. M hvarf nær samstundir af vettvangi án haldbærra skýringa og kom sér með því undan þátttöku sem óhappið sem gaf tilefni til, sbr. 1. mgr. 10. gr. umferðarlaga nr. 50/1987, svo sem með því að gefa upp nafn sitt og heimilisfang, gera nauðsynlega skýrslu um atvikið á staðnum og, eftir atvikum, kveðja til lögreglu til að ganga úr skugga um að hún væri ekki undir áhrifum áfengis og kanna hvort hún hefði haft nægilega hæfni til að stjórna ökutæki eftir að hafa verið svipt ökuréttindum í um tvö ár þegar óhappið varð. Í þessu samhengi verður að líta til þess að skömmu efir að M hafði horfið af árekstrarstað barst lögreglu tilkynning um að A hefði verið ekið inn í ógirtan garð í vesturbæ Reykjavíkur og ökumaður væri í annarlegu ástandi. Þá verður að telja ósannað að M hafi tilkynnt sérstaklega um tjónið til V. Að öllu framangreindu virtu og þrátt fyrir mótmæli M verður að telja nægilega sannað að M hafi við áreksturinn valdið tjóni á A með því að hafa ekki virt fyrrgreindar varúðarreglur í gr. 8.3 og 8.2 í váttryggingarskilmálum. Einkum sú varúðarregla sem mælt er fyrir í gr. 8.3 hefur mikla þýðingu og er sérstaklega sett til að sporna við þeirri miklu hættu á að tjón verði við þær aðstæður sem þar er fjallað um. Sök M verður að teljast alvarleg og eru ekki efni til annars en að V teljist laust úr ábyrgð að öllu leyti. M á því ekki rétt á bótum úr kaskótrygging A hjá V.

Ekkert hefur komið fram, varðandi samskipti M við V eftir að óhappið varð eða varðandi samskipti hennar við lögreglu um það sem fram kom í lögregluskýrslu, sem fær breytt þessari niðurstöðu.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr kaskótryggingu A hjá V.

Reykjavík, 16. janúar 2018.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.